

EXPUNERE DE MOTIVE

pentru modificarea și completarea Legii 52/2003 privind transparența decizională din administrația publică.

Descrierea situației actuale

1) Legislația transparenței decizionale vizează doar una din cele două autorități publice cu drept de inițiativă legislativă.

Legislația actuală prezintă un dezechilibru major în privința transparenței decizionale la nivelul autorităților care dispun de inițiativă legislativă conform articolului 74, alineatul (1) din Constituția României. Astfel, deși Legea 52/2003 privind transparența decizională din administrația publică reglementează clar procedurile de consultare publică în vederea emiterii actelor normative de către Guvern, **nu există o procedură similară, reglementată la nivel de lege, pentru cea de-a doua categorie de inițiatori de acte normative, conform art. 74, alin. 1, din Constituția României, respectiv pentru membrii celor două camere ale Parlamentului.**

Scopul declarat al legislației privind transparența decizională este de a permite implicarea activă a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor și în elaborarea actelor normative. Acest scop este însă atins doar parțial prin **Legea 52/2003 care vizează doar actele normative emise de autoritățile din administrația publică. Legea însă trebuie să funcționeze unitar la nivelul societății și să aibă un caracter general care să cuprindă toate spețele dintr-un univers juridic supus reglementării.**

Așadar reglementarea doar a unei categorii autorități publice care dispun de inițiativă legislativă (respectiv doar Guvernul), fără a cuprinde cealaltă categorie prevăzută în Constituția României (respectiv Parlamentul), reprezintă o carență semnificativă a legislației în vigoare care trebuie corectată în mod corespunzător.

Mai mult decât atât, Constituția României prevede la art. 61, alin. (1) că **Parlamentul este unica autoritate legiuitoare a țării. Prin urmare, scopul declarat al Legii transparenței (art. 2, alin. (2), lit. B din Legea 52/2003) este inconsistent cu prevederile Constituției, cel puțin în categoria actelor normative cu rang de lege, a căror adoptare definitivă are loc la nivelul Parlamentului și nu al administrației publice centrale (cum e cazul proiectelor de lege, al ordonanțelor simple sau de urgență sau chiar în procedura angajării răspunderii, unde Parlamentul are ultimul cuvânt și la nivelul căruia pot fi introduse modificări și completări ale acestor acte normative față de forma emisă de Guvern). În principiu, cetățenii trebuie să aibă posibilitatea de a interveni și de a-și exprima punctele de vedere în toate etapele care se iau decizii, până la finalizarea procesului de adoptare a**

unui act normativ, deci inclusiv la nivelul Parlamentului, pe parcursul dezbaterilor din comisiile de specialitate și din plenul fiecărei camere parlamentare.

În plus, în lipsa unei proceduri transparente privind dialogul dintre membrii parlamentului și reprezentanții societății (cetățeni, companii, asociații profesionale sau sindicale), intervențiile unor factori din societate pentru susținerea unor propuneri privind cadrul legal din anumite domenii de activitate poate căpăta aspectul unor discuții cu caracter privat, care pot ridica suspiciuni cu privire la scopul legitim al unui act normativ de a servi un interes general. Astfel de suspiciuni ar fi eliminate în momentul în care toți factorii interesați ar avea acces egal la dialogul cu decidenții din Parlament.

2) Nu există proceduri clare care să permită cetățenilor să propună în mod transparent autorităților în drept elaborarea unor inițiative legislative noi.

O altă carență majoră a legislației actuale privind transparența decizională este că se limitează doar situațiile în care autoritățile în drept decid elaborarea unui act normativ, fără a prevedea o procedură similară pentru preluarea unor idei sau propuneri de îmbunătățire a cadrului legal venite din partea societății.

Prin urmare, abordarea cetățenilor și a societății civile sau a mediului de afaceri în relația cu autoritățile publice este **eminamente de natură reactivă**. Partenerii sociali dispun de **proceduri legale doar pentru a reacționa față de intențiile unei autorități** de a reglementa un anumit domeniu. Dacă însă autoritățile nu doresc sau pur și simplu nu sunt interesate de reglementarea într-un anumit domeniu, atunci nu poate exista nicio dezbateră și niciun dialog reglementat între societate și acele autorități care să conducă la inițierea unor noi acte normative destinate îmbunătățirii activității din domeniul respectiv.

Cetățenii, asociațiile, ONG-urile se pot implica doar în măsura în care există o propunere de act normativ din partea unei autorități – însă nu pot veni cu propuneri noi (cel puțin nu în baza unei proceduri legale), desprinse din nevoile reale care există în societate și care ar putea fi satisfăcute într-un mod mai eficient prin crearea unui cadru legal mai adecvat.

Acest lucru afectează atât gradul de implicare a membrilor societății în îmbunătățirea generală a cadrului legislativ, cât și responsabilitatea autorităților care nu au o procedură legală de a prelua în mod transparent propuneri și sugestii pentru noi reglementări care să răspundă nevoilor comunităților sau ale mediului de afaceri.

Schimbări preconizate

Schimbările preconizate au drept scop soluționarea cele două curențe majore arătate mai sus cu privire la legislația în vigoare. Astfel sunt vizate două modificări principale:

- 1. Extinderea procedurilor privind transparența decizională la nivelul ambelor categorii de autorități publice cu drept de inițiativă legislativă, conform art. 74, alin. (1) din Constituția**

României. Prin urmare, procedura transparenței decizionale se extinde și la nivelul Parlamentului României. Prin această măsură se obțin două efecte benefice pentru procesul de legiferare:

- a) **Posibilitatea membrilor societății de a se exprima pe tot traseul de legiferare și de luare a deciziilor**, în cazul proiectelor de lege și ordonanțelor propuse de Guvern, deci inclusiv pe parcursul dezbaterii la nivelul Parlamentului, care este singura autoritate legiuitoare a României – nu doar la nivelul Guvernului, unde are loc doar prima etapă de elaborare a respectivelor acte normative.
- b) **Transparentizarea dialogului parlamentar**, cu posibilitatea oricărei părți interesate de a interveni pe parcursul discuțiilor, ce ar asigura astfel eliminarea suspiciunilor privind intervențiile unor factori de drept privat în discuțiile cu deputații și senatorii.

2. Posibilitatea membrilor societății de a face, într-un mod transparent, propuneri pentru îmbunătățirea cadrului legal din anumite domenii de activitate – nu doar de a reacționa la propunerile de acte normative venite din partea autorităților în drept. Această abordare are de asemenea două efecte benefice pentru procesul de luare a deciziilor:

- a) Stimularea implicării membrilor societăților în procesul de luare a deciziilor pentru îmbunătățirea cadrului legal.
- b) Posibilitatea autorităților publice de a identifica și de a răspunde unor probleme prioritare ale comunității sau ale cetățenilor care pot fi soluționate prin îmbunătățirea cadrului legal.

Competența exclusivă a autorităților prevăzute de lege sau de Constituția României pentru inițierea actelor normative nu va fi afectată de modificările propuse prin această propunere legislativă.

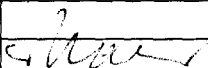
Propunerea legislativă nu implică niciun fel de cheltuieli suplimentare de la bugetul de stat.

În schimb, se estimează că propunerea legislativă va avea un impact pozitiv la nivelul societății și va stimula implicarea mediului de afaceri, a asociațiilor profesionale, a organizațiilor neguvernamentale și, în general a oricărui cetățean în procesul de luare a deciziilor și de elaborare a actelor normative inițiate și adoptate de autoritățile în drept.

În numele inițiatorilor

Inițiatori: Deputat Vlad Cosma

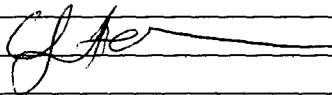
LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

Deputat PSD	Semnătura
Neacșu Marian	
Gramă Horia	
Itu Cornel	
Manda Iulian Claudiu	
Moldovan Carmen Ileana	
Pâslaru Florin-Costin	
Popeangă Vasile	
Stanciu Anghel	
Stragea Sorin Constantin	
Tudorie Violeta	
Chiriță Dumitru	
Dobre Mircea-Titus	
Drăghici Sonia-Maria	
Nichita Cristina	
Adam Ioan	
Adăscăliței Constantin	
Andea Petru	
Arsene Ionel	
Avram Marian	
Axente Ioan	
Babuș Radu	
Baltă Mihai	
Bălan Ion	
Bănicioiu Nicolae	
Bărbulescu Daniel-Ionuț	
Bejinariu Eugen	
Benga Ioan	
Birchall Ana	
Bleotu Vasile	
Boboc Valentin Gabriel	
Bogdan Gheorghe-Dănuț	
Bucura-Oprescu Simona	
Buicu Corneliu-Florin	
Călin Ion	
Căprar Dorel-Gheorghe	
Ciobanu Gheorghe	
Ciocan Dan	
Ciofu Tamara-Dorina	
Ciolacu Ion-Marcel	
Cosma Vlad-Alexandru	
Covaci Dorel	
Cristea Aurelia	
Cristea Victor	
Daea Petre	

LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

Delureanu Virgil	
Diaconu Mihai-Bogdan	
Dima Toader	
Dirzu Ioan	
Dolineaschi Andrei	<i>Dolineaschi A</i>
Dragnea Nicolae-Liviu	
Dragomir Viorel Marian	
Drăghici Mircea-Gheorghe	
Dumitrache Ileana Cristina	
Dușa Mircea	
Emacu Gheorghe	
Enache Marian	
Eparu Ion	
Florea Daniel	
Frățiciu Gheorghe	
Găină Mihăiță	
Ghiță Sebastian-Aurelian	
Ghiveciu Marian	
Gliga Vasile Ghiorghe	
Grindeanu Sorin Mihai	
Gust Băloșin Florentin	
Harbuz Liviu	
Hrebenciuc Viorel	
Iacoban Sorin-Avram	
Iancu Iulian	
Iane Ovidiu-Cristian	
Intotero Natalia-Elena	
Iordache Florin	
Iriza Scarlat	
Khraibani Camelia	
Manolache Marius	
Marcoci Vlad	
Marin Gheorghe	
Martin Eduard-Stelian	
Matei Călin-Vasile-Andrei	
Măduța Flavius-Luigi	
Melinte Ion	
Mihăilescu Ion-Bogdan	
Mitrea Manuela	
Mitrea Miron Tudor	
Mirza Gavril	
Mocanu Adrian	
Mocanu Vasile	
Mocioalcă Ion	
Moț Constantin-Stelian-Emil	

LEGE pentru modificarea și completarea Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică

Șimon Gheorghe	
Șova Lucian	
Ștefan Viorel	
Ștefănescu Elena Cătălina	
Tătaru Florin-Cristian	
Tiuch Cătălin	
Tîlvăr Angel	
Traicu Rodin	
Tudorache Daniel	
Tudose Mihai	
Uricec Eugen Constantin	
Vasilescu Nicolae	
Vasilică Radu Costin	
Vlase Petru Gabriel	
Vlădoiu Aurel	
Voicu Mădălin-Ștefan	
Vulpescu Ioan	
Weber Mihai	
Zaharcu Neviser	
Zgonea Valeriu Ștefan	

Deputat UNPR	Semnătura
Chirvăsuță Laurențiu	
Nicolicea Eugen	
Mazilu Constantin	
Nețoiu Gheorghe	
Petrea Dorin Silviu	
Popescu Dumitru-Iulian	
Răducanu Ion	
Steriu Valeriu-Andrei	
Tabugan Ion	
Vizitiu Sergiu-Constantin	